

חזר אותו אדם למרימר לשאלו שנית.

אמר ליה מרימר לההוא גברא: זיל, אימא ליה למאן דתיב אבבא, לך ואמור למי שיושב בשער הבית, והיינו, לרב אחא: לית הלכתא כוותיה דרבא ביתרת!

והני מילי דיתרתא כשרה, היכא דקיימא בדרא דאוני, בשורת האונות. והיינו, שהיא נוספת במקום שראוי להיות שם אונא נוספת. אבל אי קיימא ביני ביני — טרפה. (45)

ההוא אונא דביני ביני דאתא לקמיה דרב אשי. סבר רב אשי למיטרפה.

אמר ליה רב הונא: מר [רב אשי, שאתה] בר אויא! כל הני חיוי (46) ברייתא, (47) כל בעלי החיים הרועים באפר [בחוף, או במדבר], הכי אית להו, וקרו לה טבחי "עינוניתא דוורדא". (48)

"עינוניתא" היא כמו "אינוניתא", והיינו, אונא קטנה הדומה, בצבעה האדום, לוורד.

והני מילי שיש להכשירה כאשר היתה אותה עינוניתא דוורדא מגואי, מתחת לריאה.

אבל אם היתה אנבה, מלמעלה לריאה, הרי אפילו היתה קטנה כטרפא, כמו עלה דאסא, הדס, הרי היא טרפה.

אמר רפרם: האי ריאה דדמיא לאופתא לבקעת עצים — טרפה. וכדמפרש ואזיל:

איכא דאמרי דמי לבקעת עצים בחזותא. והיינו, שדומה צבעה הלבן לבקעת עצים.

ואיכא דאמרי בנישתא, בשעה שממששים בה חשים שהיא קשה כבקעת עצים.

איכא דאמרי דנפיהה, שנעשית לבנה כבקעת, והיינו בחזותא.

ואיכא דאמרי דפחיוא, שהיא קשה כבקעת, והיינו כגישתא.

ואיכא דאמרי דשיעא, שהיא חלקה כבקעת עצים שהוחלקה, דלית לה חיתוכא דאוני.

אמר רבא: אם היה מראה הריאה ככוחלא כחול — כשרה. ואם היה מראה הריאה כדיותא, דיו יבש שחור — טרפה.

דאמר רבי חנינא לענין דם הנידה: דם שחור — אדום הוא, אלא שלקה והתקלקל, וגם ביחס לריאה אמרינן שבשר אשר מראהו שחור עתיד להירקב ולינקב.

ירוקה — כשרה מדרבי נתן. וכדמפרש ואזיל. וכן אדומה — כשרה מדרבי נתן.

46. גירסת התוס' והרא"ש היא "עיזי ברייתא".

47. רש"י בפירוש השני כתב שהכוונה היא לבהמות בריאות, שמינות.

48. לפי הרשב"א בתורת הבית, [בית ב שער ג]

45. רש"י, לפי גירסת השיטה מקובצת, ביאר שלשה אופנים לביני וביני: א. מלמטה [מתחת] לערוגה, שהיא דופן הריאה. ב. או שהיא בין שתי ערוגות הריאה, למטה [אך לא מתחת להן]. ג. אונא היוצאת באמצע האומא על גבה, שלא כסדר חיתוך האונא. [עיי' ציור בספר שיחת חולין]